

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

So You Think You Can Muuv? TANSSITYÖPAJAT KOULUISSA

Kevään 2015 työpajojen arviointi

Oli tosi kivaa keksiä
oma tanssi ja esittää
se! :) Ohjaajat oli
kivoja :)

Katariina Kämppi, Kirsti Siekkinen & Kaarlo Laine
LIKES-tutkimuskeskus
Syksy 2015

SISÄLLYS

Tiivistelmä	3
English summary	4
Mikä ”So You Think You Can Muuv?”	5
Työpajan sisältö	5
Tanssityöpajakiertue keväällä 2015	7
So You Think You Can Muuv? -työpajojen arviointi	8
Oppilaspalautteet työpajoista	9
Ohjaajien kokemukset	11
Työpajojen ilmapiiri	12
Havaintoja koulukulttuurista	13
Muita kommentteja	13
Tanssityöpajat koulun toimintakulttuurin kehittäjänä	14

Tiivistelmä

Kansallisbaletin ja Suomalaisen Balettiseurueen yhteistyössä toteuttaman So You Think You Can Muuv? -tanssityöpajan tarkoituksena on innostaa 5.–9.-luokkalaista tanssimaan ja liikkumaan. Kouluille tarjottava työpaja yhdistää klassista balettia ja street-lajeja. Työpaja kestää yhteensä puolitoista tuntia, jonka alussa on 15 minuuttia kestävä tanssiesitys ja sen jälkeen noin tunnin mittainen ryhmätyöskentelyosuus.

Työpajatoiminta aloitettiin keväällä 2014 neljällä pilottipajalla. Syksyllä 2014 työpajoja toteutettiin yhteensä 29 pääkaupunkiseudun koulussa. Keväällä 2015 työpajoja järjestettiin eri puolilla Suomea viidellä paikkakunnalla yhteensä 30. Kevään aikana työpajoihin osallistui yhteensä 1 176 oppilasta, joista 38 % (441 oppilasta) oli yläkouluikäisiä. So You Think You Can Muuv? -kiertue on resursoitu Kansallisbaletin ja OKM:n yhteistyöllä. Tämä LIKES-tutkimuskeskuksen arviointiyhteenveto koskee kevään 2015 kiertuetta, ja siinä keskitytään pääasiassa yläkouluihin.

Oppilaskyselyihin vastasi 80 % työpajoihin osallistuneista yläkoulujen oppilaista, joista 71 % oli tyttöjä. Oppilaspalaute oli hyvin myönteistä: noin 90 % oppilaista piti hyvin paljon tai paljon työpajasta, ohjaajista ja työpajan ryhmäilmapiiristä. Työpajaan haluaisi osallistua uudestaan 86 % vastaajista. Ohjaajien arvion mukaan oppilaiden aktiivisuus työpajoissa oli varsin hyvä ja ryhmien ilmapiiri oli enimmäkseen myönteinen. Koulujen vastaanotto työpajoille oli valtaosin hyvä. Joissakin kouluissa tieto työpajan kulusta ja vaa-dittavista järjestelyistä ei ollut tavoittanut koulun henkilökuntaa ja se aiheutti se-kaannusta työpajan toteutukseen. Ohjaajien mukaan opettajien rooli ja toiminta

työpajan aikana vaatii selkeyttämistä, jotta oppilaat saadaan keskittymään paremmin liikkeeseen. Ohjaajien näkökulmasta työpajakiertue oli antoisa kokemus ja parasta siinä oli oppilaiden innostuneisuus, osallistuminen ja luovuus. Kiertuekokemusta kuvattiin kasvattavaksi kaikille siihen osallistuville. Ohjaajat arvioivat työpajan soveltuvan hyvin sekä ala- että yläkouluun.

Tanssityöpajat voivat parhaimmillaan tukea oppilaiden luovuutta ja harrasteisiin ohjautumista sekä kouluyhteisön kehittymistä. Työpaja voisi mahdollistaa projektioppimisen ja oppiaineiden välisen yhteistyön ilmiöoppimisen suunnassa. Erityisoppilaat tulivat työpajoissa hyvin huomioiduiksi, mutta jatkossa vähän liikuvien oppilaiden osallistumiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota esimerkiksi työpajan rytmityksessä. Kiinnostuneille opettajille voitaisiin tarjota ohjausta ja tukea tanssitoiminnan jatkamiseksi kouluissa. Teknologian ja sosiaalisen median hyödyntäminen jäivät tavoitteisiin nähden vähäisiksi. Tanssityöpajatoiminta on uudentyyppinen avaus oppilaiden aktivoimiseksi, ja arvion mukaan se soveltuu hyvin osaksi koulun toimintakulttuurin kehittämistä.

English summary

‘So You Think You Can Muuv?’ is a dance workshop, co-created by the Finnish National Ballet and Ballet Finland, with the aim of inspiring pupils in grades five through nine to dance and be physically active. Schools are being offered this dance workshop, which combines ballet and various types of street dance. Each 90-minute workshop begins with a 15-minute dance performance, which is followed by a session for working in small groups, lasting about an hour.

The first four pilot workshops were organised in the spring of 2014, and in the following autumn workshops were carried out in 29 capital district schools. In the spring of 2015, altogether 30 workshops were organized in five regions in different parts of Finland. During the spring, 1 176 pupils took part in the workshops. 38 % of them (441 pupils) were secondary school pupils (i.e. 13-16 year olds). The ‘So You Think You Can Muuv?’ tour has been jointly resourced by the Finnish National Ballet and the Ministry of Education and Culture. This evaluation report, compiled by the LIKES Research Center, focuses mainly on the workshops organised in secondary schools during the spring of 2015.

Of the secondary school pupils that took part in the workshops, 80 % responded to the pupil survey. 71 % of the respondents were girls. Feedback from the pupils was very positive; the rate of pupils that reported either having really liked the workshop, its instructors and the group atmosphere or having liked them very much was ca. 90%. Of the respondents, 86 % reported willingness to take part in the workshop again. According to the instructors’ evaluation, the pupils were very active in the workshops and the groups had mainly a positive atmosphere. The majority of the

schools welcomed the workshops well. However, in some schools the information concerning the contents of the workshop and the needed arrangements did not reach the school staff, thus leading to confusion when carrying out the workshop. According to the instructors, the teachers’ role and participation during the workshop needs to be clarified to get the pupils focusing better on the activities. From the instructors’ perspective, the workshop tour was a pleasant and rewarding experience; they considered the pupils’ enthusiasm, creativity and eagerness to participate to be the best side in it. The instructors described the workshop experience as educative for everyone taking part in it. Furthermore, the instructors assessed that the workshops would be very suitable for both primary and secondary schools.

At best dance workshops can support pupils’ creativity and the development of the school community, as well as guide pupils to being active. In accordance with the idea of phenomenon-based learning, workshops could enable combining the different subjects with project learning. Pupils with special needs were taken well into account during the workshops, but in future special attention should be paid to encouraging inactive pupils’ participation by reconsidering, for instance, the pace of the workshop. To promote the continuation of dance activities in schools, interested teachers could be offered guidance and support. Regarding the objectives for the utilisation of technology and social media, the technological tools were used only to a small extent. All in all, dance workshop activities constitute a novel approach for activating pupils, and according to the evaluation, they are suitable to be utilised in developing the organizational culture of schools.

Mikä ”So You Think You Can Muuv?”

Kansallisbaletin ja Suomalaisen Balettiseurueen yhteistyössä toteuttaman So You Think You Can Muuv? -tanssityöpajan tarkoituksena on innostaa 5.–9.-luokkalaisia tanssimaan ja liikumaan.

Tanssityöpajan koreografian on tehnyt Suomalaisen Balettiseurueen taiteellinen johtaja Ville Valkonen ja tanssiesityksen musiikin on säveltänyt Petri Alanko. So You Think You Can Muuv? -kiertuetta on koordinoanut Suomen Kansallisbaletin tapahtumakoordinaattori Asta Lindholm. Työpajassa esiintyy viisi ammattitanssijaa ja työpajan pystytyksestä sekä teknisestä toteutuksesta vastaa kaksi näyttämötekniikkaa.

Keväällä 2014 järjestettiin neljä pilottivierailua Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Syksyllä 2014 työpajoja toteutettiin pääkaupunkiseudun kouluissa yhteensä 29. Kevään 2015 valtakunnallisen kiertueen budjetti oli 78 000 €, josta 50 000 € oli OKM:n rahoittamaa ja loput Kansallisbaletin omarahoitusta.

Parhaat ohjaajat, oli sairaan hyvä toi omien liikkeiden keksiminen ja esiintyminen

Työpajan sisältö

So You Think You Can Muuv? -työpaja yhdistää klassista balettia ja street-lajeja. Työpaja kestää yhteensä puoli-toista tuntia, jonka alussa on 15 minuuttia kestävä tanssiesitys, johon koko koulu voi osallistua. Sen jälkeen työpaja jatkuu noin tunnin mittaisella ryhmätyöskentelyosuudella. Työpajan aikana nuoret pääsevät kokeilemaan esityksessä käytettyä liikemateriaalia yhdessä tanssijoiden kanssa. Lopuksi ryhmien aikaansaannokset esitetään vuorotellen muille ryhmille ns. ”battle”-osiossa musiikin ja valaistuksen tehostamina. Työpajan jälkeen oppilaita kannustetaan videoimaan oma ”muuvi” ja lataamaan video muuv.fi-sivustolle. Muuv-tietoutta on jaossa internetsivuilla, Facebookissa ja Instagramissa.

Työpajan lähtökohtana on ollut pohtia tapoja, joilla nuoret innostetaan liikumaan omilla ehdoillaan ja mielenkiintoisesti teknologiaa sekä sosiaalista mediaa hyödyntäen. Koululaiset saavat So You Think You Can Muuv? -työpajassa kokemuksen siitä, miten tanssin keinoin on mahdollista haastaa itsensä fyysisesti, oppia työskentelemään ryhmässä ja ylittää ennakkoluulot. Yhtenä tavoitteena on tehdä tanssista helpommin lähestyttävää.

**Mr. Muuv Kenneth Greve,
Kansallisbaletin taiteellinen johtaja:
Why I started Muuv?**

"Ajatus Muuv-projektista syntyi jokin aika sitten, kun balettikoulun opettajat kertoivat, että erot nuorten oppilaiden motorisissa taidoissa ovat kasvaneet. Tämä ilmiö sai minut pohtimaan, mitkä syyt olivat sen taustalla ja millainen vaikutus sillä saattaisi olla lapsiimme tulevaisuudessa. Tunsin, että olemme vastuussa näistä nuorista ja keskustelin aiheesta ystäväni Peter Vesterbackan kanssa. Myös hän tiedosti ne haasteet, joita matkapuhelimet, tabletit, pelit ja internet voivat synnyttää nuorille sukupolville. Elektroniset laitteet helpottavat ja tukevat arkeamme mutta voivat vähentää luontaista liikunnan tarvettamme. Hyvä fyysinen kunto tukee muistiamme ja ajatteluamme.

Muuv on vastaukseni tähän viimeaikaiseen kehitykseen. Sen tavoitteena ei ole vastustaa teknologian nopeaa kehitystä vaan liittoutua sen kanssa. On selvää, että tarvitsemme liikuntaa, sillä kehomme on tehty sitä varten. Liike on yhtä tärkeää älyllemme. Erilaiset elektroniset laitteet rikastuttavat elämäämme monin tavoin (en itse selviäisi ilman niitä!) ja ovat täällä jäädäkseen, mutta uskon vahvasti, että luovilla ratkaisuilla pystymme yhdistämään fyysisen aktiivisuuden ja nykyaikaisen teknologian. Pidän Kansallisbalettia liikkeen vaalijana ja puolestapuhujana Suomessa. Tanssijat jalostavat liikettä huippuunsa. Sen vuoksi on tehtävänämme panostaa tähän projektiin ja jakaa liikkeen ilosanomaa. Uskomme, että liike voi synnyttää hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, iloa ja muita tunteita, joita teknologia ei – ainakaan vielä! – pysty tuottamaan. Muuv on muistutus siitä, keitä olemme ja mitä varten meidät on tehty." (www.muuv.fi)

Tanssityöpajakiertue keväällä 2015

Keväällä 2015 järjestettiin 30 So You Think You Can Muuv? -työpajaa viidellä paikkakunnalla (taulukko 1). Kuhunkin työpajaan osallistui 10–50 oppilasta. Kevään aikana työpajoihin osallistui yhteensä 1 176 oppilasta, joista 38 % (441 oppilasta) oli yläkouluikäisiä.

Työpajoihin osallistuminen vaihteli koulukohtaisesti. Joissakin kouluissa osallistuminen oli pakollista ja toisissa taas vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Tanssiesitystä saattoi olla katsomassa koko koulu ja sen jälkeen ryhmätyöskentelyä jatkettiin pienemmällä ryhmällä. Vaihtoehtoisesti esitystä olivat katsomassa ainoastaan ne oppilaat, jotka osallistuivat myös ryhmätyöskentelyyn. Ryhmätyöskentelyyn osallistujat olivat yhdeltä luokalta, yhdeltä luokka-asteelta tai useilta luokka-asteilta.

PAIKKAKUNTA	KOULUJA	TYÖPAJOJA	OSALLISTUNEITA OPPILAITA
Helsinki	10	10	377
Espoo	2	2	85
Kuopio	4	8	305
Rovaniemi	3	6	245
Vantaa	4	4	164
Yhteensä	23	30	1 176

So You Think You Can Muuv? -työpajojen arviointi

Toimeksianto So You Think You Can Muuv? -työpajojen arviointiin tuli OKM:n liikunnan vastualueelta tammi-kuun lopussa 2015. Liikkuva koulu -ohjelmajohtaja koordinoi arviointia, ja arvioinnin toteutti LIKES-tutkimuskeskus. Arviointi kohdistui kevään 2015 tanssityöpajakiertueeseen ja niissä erityisesti yläkouluissa järjestettyihin työpajoihin.

Arviointi toteutettiin monimenetelmällisesti.

Oppilaspalaute: Kaikille pajoihin osallistuneille yläkoulujen oppilaille tarjottiin mahdollisuutta antaa palautetta työpajasta vastaamalla kyselyyn, jossa palautteen lisäksi kysyttiin joi-takin taustatietoja. Ohjaajien päiväkirjat: Työpajojen ohjaajat pitivät jokaisesta työpajasta (myös alakouluissa) päiväkirjaa, jossa he arvioivat oppilaiden aktiivisuutta sekä työpajojen ilmapiiriä ja kokemusta kunkin koulun kulttuurista.

Havainnointi: Kahdella paikkakunnalla arvioijat osallistuivat työpajoihin havainnoijina.

Ryhmähaastattelut: Ennen kiertuetta ja kiertueen jälkeen järjestettiin ohjaajien ryhmähaastattelut, joissa käsiteltiin ohjaajien kokemuksia ja tunnelmia työpajoista.

Arviointi kohdistui ensisijassa siihen, miten tanssityöpaja työmuotona sopii erityisesti yläkoulujen oppilaiden aktivointiin ja miten työpajatoteutus onnistui keväällä 2015. Tavoitteena oli kerätä oppilaiden kokemuksia ja palautetta So You Think You Can Muuv? -työpajoista ja tanssityöpajojen ohjaajien kokemuksia työskentelystä oppilaiden ja koulujen kanssa. Arvioinnin tuloksia käytetään, ja on jo käytetty, Liikkuva koulu -ohjelman ja tanssityöpajojen edelleen kehittämiseen.

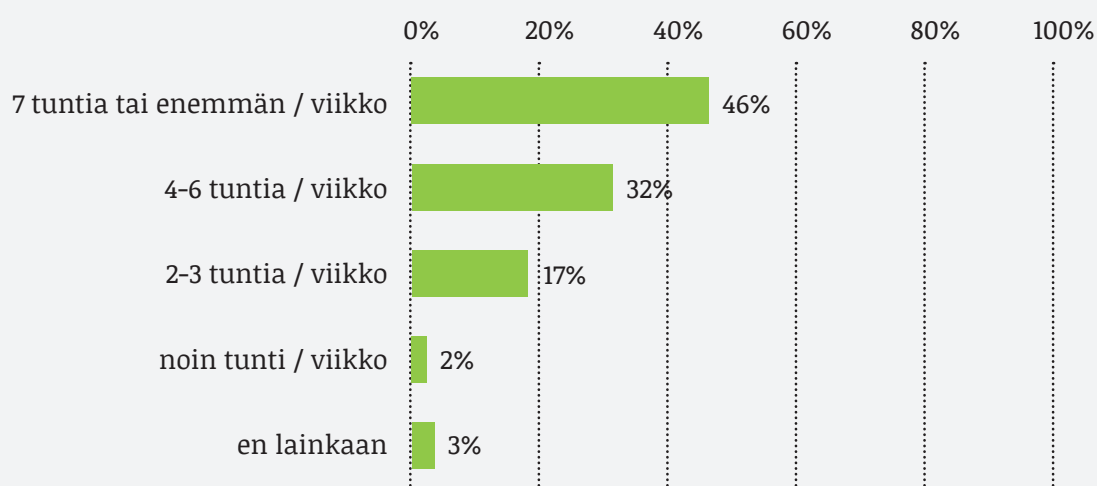
Työpajojen tanssillista tai liikunnallista sisältöä ei erikseen tarkasteltu, vaan mielenkiinto kohdistui toiminnalliseen kokonaisuuteen ja työpajaproessin toteutukseen sekä sen edellytyksiin kouluissa. Koulun näkökulma palautuu oppilaiden kokemuksiin ja ohjaajien havaintoihin tanssityöpajojen toteutuksen yhteydessä. Koulujen henkilökunnan kokemukset työpajoista jäivät tämän koonnin ulkopuolelle tiukan aikataulun ja rajallisten resurssien vuoksi. Arvioinnin raameissa ei ollut myöskään mahdollista tarkastella laajemmin organisatorista tai hallinnollista kokonaisuutta tai rahituksellisia kysymyksiä.

Oli kivaa, vaikka en osaa tanssia ollenkaan ja vaikka vihaan esiintyä :)

Oppilaspalautteet työpajoista

Oppilaskyselyihin vastasi 80 % työpajoihin osallistuneista yläkoulujen oppilaista (N=353). Vastaajista valtaosa (80 %) oli 7. luokan oppilaita. Kolme neljästä vastaajasta oli tyttöjä. Lähes puolet vastaajista liikkui oman ilmoituksensa mukaan paljon ja noin kolmannes melko paljon (kuvio 1). Noin viidennes vastaajista kertoi liikkuvansa suhteellisen vähän. Tanssia harrasti joka viides vastaaja.

Kuvio 1. Vastaajien liikunta-aktiivisuus (Kuinka paljon liikut viikossa?)

Oppilaiden palaute So You Think You Can Muuv? -työpajoista oli hyvin myönteinen: noin 90 % oppilaista piti paljon tai hyvin paljon työpajasta, ohjaajista ja työpajan ryhmäilmapiiristä (kuvio 2). Työpajaan haluaisi osallistua uudestaan 86 % vastaajista.

Kuvio 2. Vastaajien kokemukset työpajasta.

Oppilaat kommentoivat työpajaa esimerkiksi seuraavasti:

”Työpaja oli kiva ja erilainen.”

”Ohjaajat olivat tosi mukavia, huumorintajuisia ja heiltä oli helppo pyytää neuvoa.”

”Parhaat ohjaajat, oli sairaan hyvä toi omien liikkeiden keksiminen ja esiintyminen.”

”Oli kivaa, vaikka en osaa tanssia ollenkaan ja vaikka vihaan esiintyä :)”

”Oli hauskaa ja väsymys lähti :)”

”Hyvää opetusta ja rento meininki, olisi voinut vähän hitaammin ottaa liikkeet eka.”

”Voisihan sitä tanssia harrastuksena harkita.”

”Oli kivaa, tulkaa uudestaan!! :)”

**7.-luokkalainen
tyttö: ”Lavakammo
on ongelma, siksi en
harrasta tanssia.
Ja olen ujo.”
(haluaisi osallistua
uudelleen)**

Oppilailla oli mahdollisuus kommentoida työpajaa myös sosiaalisessa mediassa Instagramin välityksellä (kuva 1). Instagramissa julkaistut kuvat keräsivät tykkäyksiä ja kommentteja. Ohjaajat yllättyivät tästä, koska palaute saattoi jäädä niukaksi työpajassa tai välittömästi sen jälkeen.

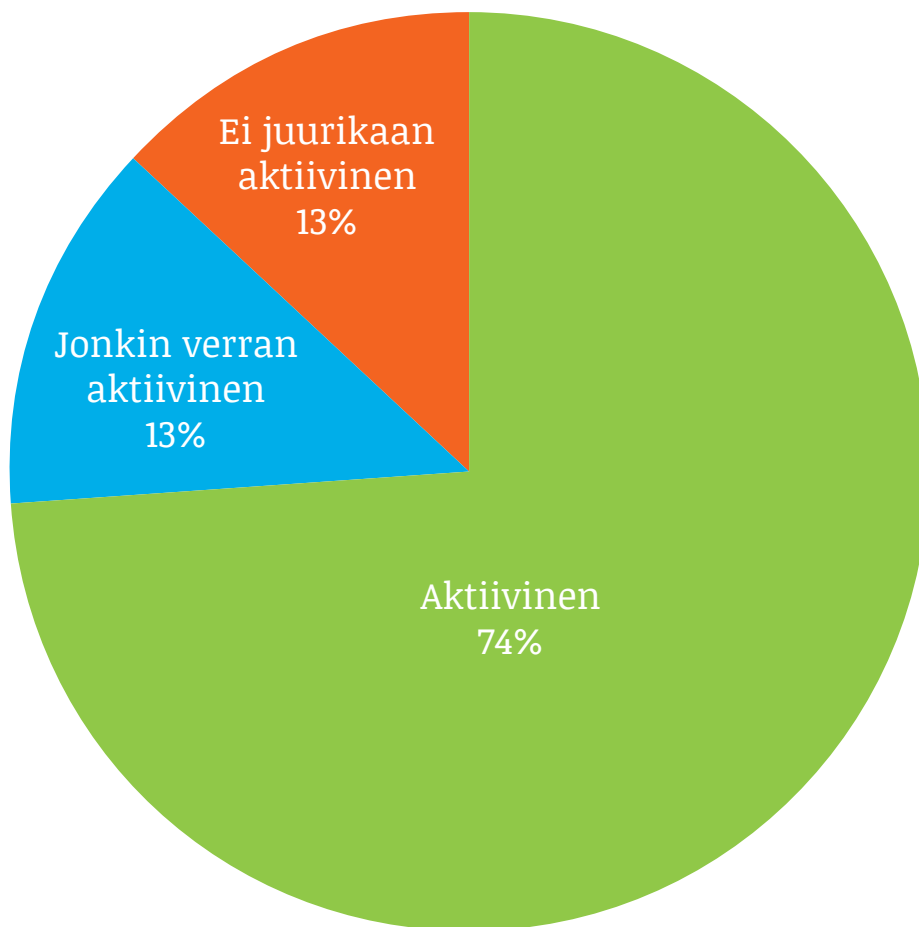
Kuva 1. Esimerkkejä Instagram-kommenteista.

Ohjaajien kokemukset

Ohjaajien arvion mukaan oppilaiden aktiivisuus työpajoissa oli varsin hyvä (kuvio 3). Ohjaajat arvioivat 22 työpajaa aktiivisiksi, eikä täysin passiivisia ryhmiä ollut lainkaan. Tyttöjen ja poikien osallistumisaktiivisuus työpajoissa vaihteli, mutta sukupuoli ei määrittänyt aktiivisuutta selkeästi.

Tanssitaito ei näyttänyt olevan ratkaiseva aktiivisuuden kannalta, vaan kyky luovaan heittäytymiseen vaikutti työpajan luonteeseen. Poikien aktiivisuus tuli esille etenkin battle-osiossa, jossa pojat innostuivat kilpailemaan. Joistakin työpajoista poistui alussa muutama oppilas ja ohjaajat joutuivat poistamaan yksittäisiä häiriköiviä oppilaita työskentelyn rauhoittamiseksi.

Kuvio 3. Ohjaajien arvio työpajojen aktiivisuudesta.

Työpajojen ilmapiiri

Ohjaajien arvion mukaan ryhmien ilmapiiri oli enimmäkseen myönteinen. Alla on kuvattu ohjaajien päiväkirjakommenttien avulla tunnelmia työpajoista. Tunnelmat luokiteltiin karkeasti kolmeen luokkaan: innostunut, varautunut ja haastava. Kommenteista suurin osa kuvasi ilmapiiriä innostuneeksi.

INNOSTUNUT

”Hyvä fiilis, paljon energiaa.”

”Aktiivisia, vähän hiljaisia. Osallistuivat kuitenkin hyvin, helppoja ohjattavia.”

”Ryhmäin jako sujui hyvin työpajan aikana (välillä tämä on hankalaa). Hyvät motoriset valmiudet, innokkaita oppilaita.”

”Epäluuloisia aluksi, mutta innostuivat nopeasti. Vilkkaita, mutta jaksoivat keskittyä. Positiivinen ryhmä.”

”Innostuneita. Kuuntelivat, aktiiviset pojat erityisesti. Innostuneita tanssimisesta, musikaalisia, helpottil!”

”Pojat erityisen aktiivisia, osallistuivat ja olivat innostuneita. Äänekäs ryhmä, vaikea pitää järjestystä.”

”Sujui hyvin ryhmän kokoon nähdessä. Rohkeita lapsia, pysyivät omissa ryhmissään.”

VARAUTUNUT

”Eivät kovin innostuneita, varovaisia. Jakaantunut ryhmä. ==> opettajan sekaantuminen häiritsi.”

”Ryhmän sisällä hajontaa. Ujoja ja hiljaisia, ei omia ideoita.”

”Hitaasti lämpiäviä, lopulta hyvä ryhmä. Varovaista.”

”N. 3/4 oppilaista poikia, rauhattomia. Tytöt huomattavasti rauhallisempia, mutta varautuneita.”

”Liikunnallisia, mutteivat halunneet tehdä omaa koreografiaa. Pidättyväisiä, vaikeita yksilöitä.”

HAASTAVA

”Väkinäistä ja passiivista, ei reaktiota edes esitykseen - jännitystä? Oppilaat kiinni seinässä.”

”Pojat olivat kuin ”liikaa energiajuomaa juoneita”, eivät keskittyneet hetkeäkään. Tytöt tanssin harrastajia, paljon osaamista, mutta hajanaista.”

”Osa tytöistä pelkää nolaavansa itsensä. Lahjakkaita tanssijoita. Raskasta pitää ryhmä koossa.”

”Lähes kaikki pojat poistuivat työpajan alussa, loput puolivaiheilla. Löytyi tanssitaustaa, mutta aika vähän kykyä luoda itse liikettä.”

”Vähän vaikea ryhmä, liian iso.”

Havaintoja koulukulttuurista

Koulujen vastaanotto työpajoille oli ohjaajien päiväkirjahavaintojen mukaan valtaosin myönteistä, kunnioittavaa ja innostunutta: *”Suuri joukko katsomassa esitystä, selvästi tärkeä asia koululle. Kunnioitus työpajatyöskentelyä kohtaan.”* Parhaissa tapauksissa koko koulun henkilökunta oli tietoinen työpajan ajankohdasta ja käytännön järjestelyt oli hoidettu asianmukaisesti. Joissakin kouluissa tieto työpajan kulusta ja vaadittavista järjestelyistä ei ollut tavoittanut koulun henkilökuntaa ja se aiheutti sekaannusta työpajaan toteutukseen.

Opettajien läsnäolo työpajoissa vaikutti oppilaisiin sekä myönteisesti että kielteisesti, ja opettajien roolit olivat työpajoissa hyvin erilaisia. Osa opettajista poistui paikalta ja paikalle jääneistä toiset olivat passiivisia sivustaseuraajia ja toiset aktiivisia osallistujia. Työpajan vetäminen saattoi olla vaikeaa, koska opettajien rooli tilanteessa vaikeutti ohjaajien työskentelyä: *”Opettajat häiritsivät pajan kulkua. Info ei kulkenut edes pajan sisällä, puolet oppilaisista poistui kesken työpajan englannin tenttiin. Opettajat arvottivat oppilaiden suoriutumista: ”hyvä” & ”parempi”.*”

Osa opettajista laittoi myös itsensä aktiiviseksi osallistumalla työpajatyöskentelyyn yhtenä jäsenenä oppilaiden kanssa ottamatta kurinpitäjän, arvostelijan tai valvojan roolia: *”Opettajat aktiivisia ja ennakoivat työpajaa, tanssivat/ osallistuivat. Parempi keskittymiskyky ja ryhmähenki”.* Opettajien rooli ja toiminta työpajan aikana vaativat selkeyttämistä ja tarkempaa ohjeistusta, jotta oppilaat saadaan keskittymään paremmin liikkeeseen.

Muita kommentteja

Ohjaajien mukaan parasta kevään 2015 So You Think You Can Muuv? -kiertueessa oli oppilaiden innostuneisuus tanssiin, osallistuminen ja luovuus: *”Huomata lasten aktiivisuus ja innostuneisuus työpajaa kohtaan.”* Lisäksi kontakti oppilaiden kanssa ja luottamuksen ansaitseminen koettiin palkitseviksi. Tanssia harrastamattomien oppilaiden omien rajojen ylittäminen nousi esiin. Ala- ja yläkoulujen pajoissa oli erilaiset vaatimukset sekä oppilaille että ohjaajille.

Ohjaajat eivät olisi uskoneet, että koulujen välillä olisi niin paljon eroja. Myös oppilaiden ikä- ja luokkaryhmien väliset erot jopa saman koulun sisällä olivat suuria. Poikien rohkeus ja aktiivisuus yllätti. Oppilaiden aktiivisuus eri paikkakunnilla tai alueilla mursi ohjaajien ennakko-odotuksia myönteisellä tavalla.

Tanssityöpajat koulun toimintakulttuurin kehittäjänä

Kansallisbaletin ja Suomalaisen Balettiseurueen yhteistyössä toteuttaman So You Think You Can Muuv? -tanssityöpajan tarkoituksena on innostaa 5.–9.-luokkalaisia tanssimaan ja liikkumaan. OKM:n liikunnan vastualueen rahoittama ja Kansallisbaletin ja Suomalaisen Balettiseurueen toteuttama työpajakiertue on uudenlainen avaus peruskoululaisten aktivoimiseksi. Työpajat täydentävät Liikkuva koulu -ohjelman kokonaisuutta erityisesti yläkouluikäisille suunnattavien toimenpiteiden osalta.

So You Think You Can Muuv? -tanssityöpajojen organisointi oli vaativa tehtävä. Kansallisbaletin tapahtumakoordinaattorin rooli kiertueen onnistumisessa oli keskeinen: tapahtumakoordinaattori oli tärkeä linkki ohjaajien ja koulujen välillä. Tanssityöpajojen ohjaajaryhmän sisäinen koordinaatio oli toimivaa. Työpajakiertueen kokonaisuuden organisointi koulujen kanssa vaati ponnisteluja. Joissakin kouluissa tieto työpajan kulusta ja vaadittavista järjestelyistä ei ollut tavoittanut koulun henkilökuntaa ja se aiheutti sekaannusta työpajaan toteutukseen. Yhteydenpito kouluun ja koulun sisäinen tiedonkulku ovat avainasemassa työpajojen sujuvan toteutuksen onnistumiseksi. Koulut ovat hyvin erilaisia ilmapiiriltään, toimintatavoiltaan ja kulttuuriltaan. Koulujen erilaisuus on syytä huomioida työpajoja organisoitaessa.

Oppilaiden kokemukset työpajasta olivat hyvin myönteisiä. Tanssityöpajalla onnistuttiin tavoittamaan luontevasti ja myönteisellä tavalla etenkin yläkouluikäisiä tyttöjä, jotka ovat Liikkuva koulu -tutkimusten mukaan peruskoulun vähiten liikkuva oppilasryhmä. Pojat yllättivät rohkealla osallistumisellaan joissakin työpajoissa.

Yläkouluikäisten oppilaiden osallistumista hallitsee helposti vertaisryhmän tuoma sosiaalinen ryhmäpaine nolouden ja häpeän tunteineen. Tämä tulisi huomioida erityisesti opettajien osallistumisessa työpajaan siten, että heidän läsnäolonsa ei ainakaan lisäisi paineen tunnetta. Tätä helpottaisi, jos opettajat osallistuisivat aitoina ryhmän jäseninä työpajaan ja antaisivat työrauhan ohjaajille.

Työpajaan osallistuminen oli useimmissa kouluissa pakollista, mutta sillä ei näyttänyt olevan haittaavaa vaikutusta toimintaan. Pakollinen osallistuminen antaisi kaikille oppilaille mahdollisuuden tutustua itselle kenties hyvin vieraaseen tanssin kulttuuriin ja panisi miettimään omien ennakkasenteiden ylittämistä, mikä on pajan yhtenä tavoitteena. Työpajaa voi hyödyntää koulun ja luokan yhteisöllisyyden kehittäjänä ja jäykkien ryhmärajojen rikkojana.

Ohjaajat huomioivat jokaisen koulun jokaisen työpajan omana kokonai-

suutenaan ja vetivät työpajan räätälöidysti jokaiselle ryhmälle myös erityisryhmät huomioiden. Ohjaajien ammatillinen osaaminen ja henkilökohtainen omistautuminen asialle olivat ratkaisevia työpajan sisällölliselle onnistumiselle. Erityisoppilaat tulivat työpajoissa hyvin huomioituiksi, mutta jatkossa vähän liikkuvien oppilaiden osallistumiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota esimerkiksi työpajan rytmityksessä.

Työpajat voivat parhaimmillaan tukea oppilaiden luovuutta. Työpajaan voi liittää projektioppimista (esim. visuaalisuus, liike, musiikki, tekninen osaaminen) ja oppiaineiden välisen yhteistyön lisäämistä ilmiöoppimisen suunnassa. Työpaja voi toimia myös herätteenä yksilön uudelle harrasteelle, jos sen yhteydessä tarjottaisiin tietoa tanssin harrastamisesta kyseisellä paikkakunnalla (esim. yhteistyössä

liikuntatoimen kanssa). Kiinnostuneille opettajille voitaisiin tarjota ohjausta ja tukea tanssitoiminnan jatkamiseksi kouluissa.

Teknologian ja sosiaalisen median hyödyntäminen jäi tavoitteisiin nähden vähäiseksi. Näiden hyödyntäminen vaatii erityistä suunnittelua, jossa otetaan huomioon nuorten käyttämät sosiaalisen median kanavat.

Tanssityöpajatoiminta on uudentyyppinen avaus oppilaiden aktivoimiseksi, ja arvion mukaan se soveltuu hyvin osaksi koulun toimintakulttuurin kehittämistä. Oppilaat saivat So You Think You Can Muuv? -työpajasta henkilökohtaisen ja hyvällä lailla arkipäiväisen kokemuksen tanssista ja luovasta toiminnasta. Erään ohjaajan sanoin ”Tämä projekti kasvattaa ja avartaa kaikkia siihen osallistuvia.”

Liite 1. So You Think You Can Muuv? -kiertue keväällä 2015.

Päivämäärä	Koulu	Osallistujamäärä	Luokka-asteet
23.3.2015	Arabian peruskoulu	40	5.–7. lk.
24.3.2015	Metsolan ala-aste	50	5.–6. lk.
25.3.2015	Pikku-Huopalahden ala-aste	50	5.–6. lk.
30.3.2015	Puijonsarven koulu/alakoulu	50	5.–6. lk.
30.3.2015	Puijonsarven koulu/yläkoulu	40	7.–8. lk.
31.3.2015	Jynkän koulu	40	5. lk.
31.3.2015	Jynkän koulu	35	6. lk.
1.4.2015	Minna Canthin koulu	20	7. ja 9. lk.
1.4.2015	Minna Canthin koulu	20	8. lk.
2.4.2015	Martti Ahtisaaren koulu	50	5.–6. lk. tytöt
2.4.2015	Martti Ahtisaaren koulu	50	5.–6. lk. pojat
7.4.2015	Sakarimäen koulu	30	7. lk.
9.4.2015	Itä-Hakkilan koulu	50	6. lk.
13.4.2015	Sunan koulu	50	5.–6. lk.
14.4.2015	Soinisen koulu	45	6. lk.
15.4.2015	Aleksis Kiven koulu	50	7. lk.
20.4.2015	Käpylän peruskoulu	35	7.–8. lk.
21.4.2015	Korkalovaaran koulu	45	7.–8. lk.
21.4.2015	Korkalovaaran koulu	40	5.–6. lk.
22.4.2015	Ounasvaaran peruskoulu	45	6. lk.
22.4.2015	Ounasvaaran peruskoulu	40	7. lk.
23.4.2015	Ounasjoen peruskoulu	40	5.–6. lk.
23.4.2015	Ounasjoen peruskoulu	35	8.–9. lk.
4.5.2015	Ruoholahden ala-aste	40	6. lk.
5.5.2015	Tähtiniityn ala-aste	35	6. lk.
11.5.2015	Vartiokylän yläaste	27	7. lk.
19.5.2015	Tehtaanpuiston yläaste	10	8. lk.
20.5.2015	Viertolan koulu	40	5.–6. lk.
21.5.2015	Ruusuvuoren koulu	30	7. lk.
22.5.2015	Veromäen koulu	44	7. lk.
	YHTEENSÄ	1 176	

Lähde: Ohjaajien päiväkirja kiertueelta.

Liite 2. Arvioinnin prosessiaikataulu.

Tammikuu 2015	OKM:n toimeksianto arviointipalautteen laatimiseksi kevään 2015 So You Think You Can Muuv? -tanssityöpajoista
Helmikuu 2015	Koordinoiva kokous Liikkuva koulu -ohjelmajohtajan, Kansallisbaletin tapahtuma-koordinaattorin ja LIKES-tutkimuskeskuksen edustajien kanssa (KK, KL)
Maaliskuu 2015	Työpalaveri tanssityöpajojen ohjaajien kanssa (KK, KL)
Huhtikuu 2015	LIKESin tutkijat (KK, KS) osallistuvat työpajaan koulussa
Toukokuu 2015	LIKESin tutkijat (KK, KS) osallistuvat työpajaan koulussa
Toukokuu 2015	Tanssityöpajojen ohjaajien ryhmähaastattelu (KK, KL)
Elo–syyskuu 2015	Arviointiraportin laadinta (KK, KL)
Lokakuu 2015	Palautekeskustelu Kansallisbaletin edustajien ja työpajojen ohjaajien, Liikkuva koulu -ohjelmajohtajan ja LIKESin edustajien (KK, KL) kanssa.

LIKKUVA KOULU

skolan i rörelse

www.liikkuvakoulu.fi

www.muuv.fi